

ФУНКЦІОНАЛЬНА СИНОНІМІЯ В АНГЛІЙСЬКІЙ МОВІ

Лексика, яка є невід'ємною частиною мовної системи постійно розвивається. В системі кожної мови ми знаходимо: постійно існуючі слова, маловживані, застарілі, сучасні.

Особливе місце серед них посідають слова так званого інтернаціонального походження та запозичені з інших мов.

Факт лексичних запозичень в ту чи іншу мову зумовлюється політико-економічною ситуацією у світі. Війни, завоювання, торгівля особливо сприяють активній дифузії нової лексики та її асиміляції на нових територіях.

Англійська лексика у процесі свого історичного розвитку зазнала лексичного впливу німецьких племен, що проживали на території Британських островів у так званій давньоанглійській період V–XI ст. н.е.

Середньоанглійський період, період норманських завоювань, що розпочався з 1066 р. залишив особливо глибокий відбиток у словниковому складі англійської мови суттєво поповнивши його французькими запозиченнями. Кінець IX – початок XX століття характеризуються різким спадом проникнення французьких запозичень в порівнянні з попередніми періодами розвитку англійської мови, що було спричинено посиленням впливу Англії на суспільно-політичне та культурне життя Європейських країн, у тому числі і Франції [3, с. 76].

Після завоювання Англії у 1066 р. Гільомом Завойовником, який розподілив країну між своїми баронами, французька мова стає мовою знаті, двору, судочинства та церкви. При цьому англійський вокабуляр поповнюється французькими словами у самих різноманітних галузях: політики, релігії, юриспруденції, у повсякденному житті [1, с. 81].

Ричард «Серце Лева», король Англії кінця XII століття та його легендарний співвітчизник Робін Гуд говорили французькою мовою. Сьогодні ще досі на гербі Великої Британії є напис французькою мовою «Dieu est mon droit» «Моє право божественне», а найвища відзнака англійської знаті орден Підв'язки з повагою зберігає у якості свого девізу вигук короля Едуарда III, який під час балу зав'язав підв'язку своєї коханки, у якої та розв'язалась: «Nonni soit qui mal y pense!» («Сором тому, хто погано про це подумає»).

У 1347 р. у XIV столітті король Англії та весь його двір слугувалися французькою мовою не менше ніж король Франції Філіп VI. А так як простий люд продовжував розмовляти староанглійською мовою, то склалась така ситуація, що нижчі верства населення мусили вивчати французькі слова, а знаті доводилось вивчати, у свою чергу, англійські слова, щоб порозумітись. За цих обставин, значна частина англійського населення стала двомовною. Саме ця двомовність і стала основною

причиною переходу великої кількості французьких слів у лексичну систему англійської мови. Цей факт став причиною появи в англійській лексиці функціональних синонімів.

Зазвичай слова французького походження (норманські) використовуються у більш вишуканому стилі, часто більш спеціалізоване. Їхні англосаксонські відповідники вважаються більш простонародними, більш адаптованими до реалій життя. Тобто в англійській мові з'явилися пари функціональних синонімів:

to combat-to fight (боротися); to finish-to end (закінчувати); to conceal-to hide (приховувати); to gain-to win(вигравати); to mount-to go up (підніматися); to retard-to keep back (відставати); to tolerate-to put up with (терпіти).

Так само для позначення квітки, яку вирощують використовується слово flower від французького fleur, в той час як bloom, blossom, германського походження, означає квіти на дереві. У кулінарії також з'являються опозиції до традиційних германських форм, які зазнають орфографічних та, відповідно, фонетичних змін:

германські французькі англійські

caif veau veal – телятина

sheep mouton mutton – баранина

ox bœuf beef – яловичина

swine porc pork – свинина

Також спостерігаються функціональні синоніми при повному збереженні оригінальної орфографії:

fiancée – bride (наречена); avenue – street (вулиця); chiffonier – wardrobe (шафа) [4, с. 67].

Деякі англійські слова взагалі зникають на користь своїх французьких аналогів, але ці останні зазнають орфографічних та фонетичних змін. Так, наприклад, староанглійська here – поступається французькому armée і потім існує в англійській мові як army – армія, відповідно earm – pauvre – poor – бідний; beorz – montagne – mountain – гора. Але в той же час французьке слово amitié було витіснено англійським словом friendship [2, с. 48].

Важливість явища запозичень в англійській мові зумовлюється тим, що словниковий склад англійської мови містить 70 % запозичених слів.

Наявність в сучасній англійській мові значної кількості французьких запозичень свідчить про їх роль, яку вони зіграли в збагаченні словникового складу, становленні лексичних норм англійської мови і підтверджує їх сприяння для подальшого розвитку творення слів та їх функціонуванню.

Список використаних джерел

1. Антрушина Г. Б., Афанасьєва О. В., Морозова Н. Н. Лексикология

- английского языка. – М.: Высшая школа, 1999. – 129 с.
2. Арнольд И. В. Лексикология современного английского языка. – М.: Высшая школа, 1986. – 296 с.
- Богословский В. Н., Дмитриев А. С., Соловьёва Н. А. История зарубежной литературы XIX века: учебник для филолог. спец. вузов. – М., 1991. – 637 с.